

Rapport om overvågning af fugle i Lille Vildmose, Tofte og Høstemark skove

2013

**Flemming Ahlmann
Palle A F Rasmussen
Tscherning Clausen
Anton Thøger Larsen
Thorkild Lund
Hans Christophersen**

Forord

Lille Vildmoseområdet er en af landets bedste fuglelokaliteter. Det fremgår bl.a. af områdets status som EU-fuglebeskyttelsesområde nr. 17, IBA nr. 17 og nu senest Ramsarområde. Rapporten koncentrerer sig som hidtil om bilag 1 arter i fuglebeskyttelsesdirektivet og naturligvis især de arter, der står på udpegningsgrundlaget for området. Desuden er medtaget arter på den danske rødliste og andre arter af særlig interesse samt enkelte usædvanlige forekomster i øvrigt. Skovholdet har været det samme som de foregående år, Hans Christophersen, Tscherning Clausen, Anton Thøger Larsen, Thorkild Lund, Flemming Ahlmann og Palle A.F. Rasmussen. Claus Rømer har valgt at træde ud i årets løb. I forbindelse med KUs overvågningsprojekt af skovene, hvori der indgår linietakseringer, har ligeledes Lars Grøn, Svend Erik Mikkelsen, Kenneth Bach Christensen og Erik Højkjær Larsen medvirket. I forbindelse med sit kandidatspeciale, "Fuglelivet i Høstemark Skov, Bestands- og diversitetsudvikling hos ynglefugle i en dansk naturskov", opholdt Troels Leuenhagen Petersen sig i Høstemark en stor del af fuglenes ynglesæson og bidrog dermed til en speciel kvalificeret overvågning af netop denne lokalitet. Overvågerne besøg i skovene fremgår af de vedlagte logbøger. I Høstemark Skov har der været færre besøg i forhold til tidligere, det blev jo så rigeligt opvejet af Trols' aktiviteter. I mellemområdet har som tidligere år Dorte og Flemming Sørensen, Willy Jørgensen og Lars Grøn været særlig aktive blandt caretakerne. I særklasse er dog Palle Rasmussens overvågning af ynglefuglene i Mellemområdet blandt andet med fokus på nataktive fugle. Artikler om området bringes også i årbogen "Nordjyllands Fugle". For 2013 gælder det således ynglefundet af Styteløber, Konge- og Havørn, der yngler i samme skov foruden en opfølgning på bekæmpelsen af Mårhund. Rapporten er et led i en samarbejdsaftale med DOFs caretakergruppe i Lille Vildmose og naturrådet for AVJNF i Lille Vildmose og indgår ligeledes i den afrapportering til LIFE+ projektet i Lille Vildmose, som DOFnord har forpligtet sig til.

Gennemgang af udvalgte fuglearter

F7y Ynglefugle på udpegningsgrundlaget for Fuglebeskyttelsesområde nr. 7 (Lille Vildmose)

F7t Trækkende og rastende fugle på udpegningsgrundlaget for Fuglebeskyttelsesområde nr. 7

Fy Ynglefugle på Fugledirektivets bilag 1 liste

Ft Trækkende og rastende fugle på Fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1 liste

D DOFs arbejdsgruppe "Projekt truede og sjældne ynglefugle 2013-17"

FA Fokusart, art af speciel interesse.

Endvidere er næsten alle de bearbejdede arter på Miljøministeriets "Rødliste"

Desuden er medtaget en række observationer af usædvanlig arter, der viser, at området i stadig højere grad er attraktivt for diverse fåtallige trækgæster samt selvfølgelig ikke mindst et stigende antal besøgende, der gør, at mange af disse fugle bliver opdaget!

Gråstrubet Lappedykker, 28. maj Foto: Willy

Gråstrubet Lappedykker **FA**

Bestanden er primært forsøgt optalt 22/4, hvor der ved en målrettet eftersøgning blev registreret 56 par nord for Hegnsvej. Desuden blev min. 6 par senere registreret syd for Hegnsvej samt 3 par i Lillesø. Antallet er på

samme niveau som i 2012. Den 13/6 blev der alene fra Hegnsvej registreret 26 ungekuld, hvad der vidner om en god ynglesæson.

Sorthalset Lappedykker FA

Ynglede ikke med sikkerhed i 2013, men 1-2 par blev set regelmæssigt i hættemågekolonierne nord for Hegnsvej i perioden 6/4-14/7. Den 2/7 blev et par set i den østlige hættemågekoloni, og dette par var med sikkerhed uden unger.

Lille Lappedykker FA

I alt 17 territorier registreret. 15 nord for Hegnsvej og to syd herfor. Fordelingen nord for Hegnsvej var 3 i det nordlige vandområde (de oversvømmede marker), 4 vest for Grønvej og 8 øst for Grønvej. I eftersommeren blev der den 6/9 set 52 fugle, juvenile og adulte.

Skarv F7t

Den årlige skarvtælling i kolonien ved Tofte Sø fandt sted den 11/5 med deltagelse af Jacob Skriver, Willy Jørgensen, Tscherning Clausen og Thorkild Lund. Til vores overraskelse var antallet af reder steget fra 753 reder i 2012 til 878 i år. Det tynder fortsat ud i tætheden af reder nær søbredden samtidig med at kolonien koncentrerer omkring Halvmånerne.

Rørdrum, 22. marts

Foto: Willy

Rørdrum Fy

I alt 22-29 paukende hanner blev kortlagt, og bestanden opgjort efter samme metode som i 2012. Første paukende han blev hørt så sent som den 1/4, hvilket sikkert skyldes den lange vinter. Den sidste blev hørt den 4/7, og der

blev inden for den periode gennemført 15 kortlægninger omkring solopgang eller solnedgang. Fordelingen var følgende: 14-17 nord for Hegnsvej og 8-12 syd herfor, heraf 1-2 øst for Grønvej. Derudover blev der registreret følgende: 1-2 i Portlandsmosen, 1 ved Lillesø, 1 ved Toftefemnerne og 0-1 ved Toftesø. Største antal på en enkelt kortlægningstur var 20/4 og 22/4, hvor der begge gange blev registret 18 paukende hanner. Derudover blev der ved yderligere 11 besøg kortlagt mindst 10 paukende hanner per besøg. Så sent som 25/6 blev der kortlagt 12. I 2012 blev der ikke registreret paukende fugle øst for Grønvej, ved Toftefemnerne og ved Tofte Sø.

Sølvhejre

Der foreligger en lang række iagttagelser, fra foråret således på otte datoer i perioden 18/4 til 3/6 og fra efteråret 12/9 og på otte datoer i perioden 23/10 til 20/11.

Sort Stork F7y

To iagttagelser, 25/4 2 trækkende SV over Tofte Skov samt 8/6 1 overflyvende Tofte Sø.

Hvid Stork D

To overflyvende fugle ses 19/4.

Sangsvane Ft, D

Som de forgående år ses der nogle få Sangsvaner hen over sommeren i gravbanerne, enten 2k fugle, men også udfarvede, der formodes at være 3k. Antallet af rastende Sangsvaner i vinterhalvåret har været for nedadgående de seneste år. Først i det nye år blev der optalt 572 og 30/12 550 som de største tal. I vinterhalvåret fouragerer arten næsten udelukkende på landbrugsarealerne, men går nu til overnatning enten i Tofte Sø eller i de vandfyldte gravebaner.

Sædgås F7t

En af de vigtigste overvintringslokaliteter for den nordskandinaviske ynglebestand er Lille Vildmose. I strenge vintre foretrækker gæssene i Vildmosen dog at trække videre til Nørreådalen mellem Randers og Viborg (60 km i luftlinie). I størstedelen af den forløbne sæson har gæssene således valgt at opholde

sig i Lille Vildmose. Maksimumstal er henholdsvis 1250 9/3 og 1386 31/12. Set over en årrække er antallet af overvintrende Sædgæs i Lille Vildmose stigende. Gæssene har i perioden ikke benyttet Tofte Sø til overnatning, men foretrækker de vandfyldte tørvegrave. Gæssene tilhører generelt racen Taigasædgås, men når observationsomstændighederne tillader det, kan der næsten altid findes nogle enkelte eksemplarer af racen Tundrasædgås iblandt.

Grågås FA

Der kan træffes Grågæs i Lille Vildmose året rundt. Sætter det ind med streng frost trækker langt de fleste dog bort. Marts måned i 2013 bød på lave kuldegrader, og tørvegravene var tilfrosne. 12/3 blev der observeret 746 stående på isen. Det må nok betragtes som en ”opstuvning” af gæs, der ikke kunne komme i gang med ynglevirksomheden i Vildmosen og på andre ynglelokaliteter på grund af isdækket. Tagrørskovene, der efterhånden dækker det meste af de gamle gravearealer, gør det efterhånden vanskeligt at anslå antallet af ynglepar i Lille Vildmose. 16/4 blev alle par og enlige fugle med yngleurologisk adfærd noteret i hele området, og der blev således registeret, hvad der svarer til 43 par nord for Hegnsvej og 26 par syd for Hegnsvej. 13/6 blev alle sete ungekuld noteret i hele området, således blev der registreret 41 kuld nord for Hegnsvej og 3 kuld syd herfor. Bestanden kan på den baggrund opgøres til min. 70 par i naturgenopretningsområdet, omend optællingsmetoden må betragtes som usikker og formodentlig ikke giver et reelt billede af bestanden i området.

Atlingand FA

Noteret i perioden 29/3 til 7/9. Største antal i foråret er 11, mens der i juli ses op til 9. Der er registreret mindst 2 kuld.

Knarand FA

Knarand ynglede med mindst 1 par (ungekuld). Op til 26 rastende fugle er set i Tofte Sø i april og 90 i november.

Krikand FA

Krikand er en sjælden ynglefugl i Lille Vildmose og er ikke med sikkerhed registreret

ynglende i 2013. Forår og især efterår kan man iagttage et stort antal Krikænder, når Kongeørn og Havørn patruljerer lavt hen over rørskovene. Op til 500 er talt i april og op til 2500 i november.

Hvepsevåge Fy7

Gentagne iagttagelser af territoriehævdende fugle i Høstemark skov fra slutningen maj og i det meste af juni indikerer, at der må have været et ynglepar på denne lokalitet. Arten blev iagttaget med en vingeklappende fugl over hytten den 30/5, men rede blev ikke fundet.

Desuden er territoriehævdende fugle set over Tofte Skov/Mose 31/5 og over Portlandsmosen 31/5 og 1/6.

Rød Glente Fy, R

Ingen stationær forekomst og dermed indikation på ynglevirksomhed i Lille Vildmose. Ses hyppigt i træktiderne, blandt andet skal nævnes hele 8 fugle 25/7 i forbindelse med et stort influx af arten i Nordjylland – primært Skagen. Rød Glente er bemærkelsesværdigt nok endnu ikke fundet ynglende i det østlige Himmerland i ”nyere tid”.

Havørn, 3 unger i reden Foto: Flemming

Havørn Fy, D, R

Havørneparret i Tofte Skov ynglede ikke i 2012, men efter ynglesæsonen blev der alligevel fundet en nybygget rede. Denne rede er placeret langt fra den centrale del af skoven, hvor ørnene ynglede i 2010 og 2011. Allerede tidligt på sæsonen sås ørnene i nærheden af reden, og medio april kunne man se, at der var mindst én unge i reden. Reden kunne overvåges fra flere steder i skoven, og det var længe opfattelsen, at der var to unger, men da reden skulle videofilmes 12/6 sås, at

der var tre unger. 11/7 blev både gamle og alle tre unger set flyve mellem skoven og Tofte Sø og længere nordpå i Lille Vildmose. Hele familien opholdt sig i området året ud.

Rørhøg Fy

De udstrakte rørskove er attraktive for ynglende Rørhøg. I alt blev der registreret 11 sikre par og 2 mulige fordelt med 6-8 par nord for Hegnsvej, 3 par syd for Hegnsvej samt 2 par øst for Grønvej i den nordlige del. Det er en fremgang fra 6 par i 2012. Området øst for Grønvej er et nyt yngleområde i forhold til 2012. Bestanden er som i 2012 primært kortlagt på baggrund af registreret yngleadfærd gennem hele sæsonen fra april til juli. Der udover er følgende par registreret, Lillesø 1, Portlandsmosen 1-2 og Toftefænnen 1. Der blev registreret mindst 4 kuld udfløjne unger.

Steppehøg

To iagttagelser, 17/4 1 ad. han
Portlandsmosen og 31/5 1 brun
forbitrækkende.

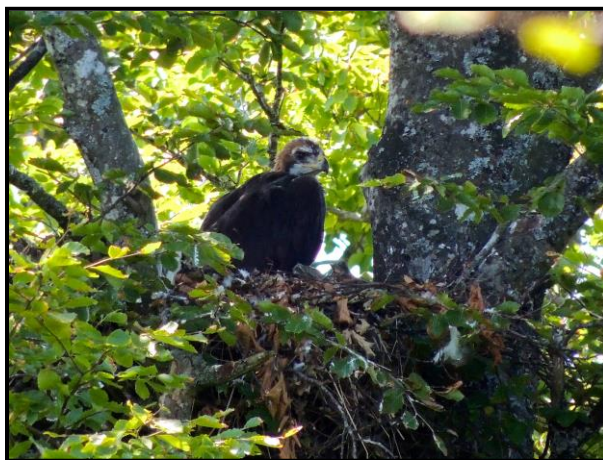
Kongeørn, han med juv.1. oktober Foto: Hans

Kongeørn F7y, D

Det nu efterhånden gamle og erfarne par Kongeørne i Høstemark formåede igen at bringe en unge på vingerne. Det rutinemæssige besøg ved reden fandt sted 9/2. Ligger der friske grangrene på redekanten, har ørnene allerede været i gang med at udbedre den, og så får de lov til at være i fred til engang i slutningen af maj, hvor ungen er blevet så stor, at den er synlig på reden. På dette tidspunkt lader ørnene sig ikke forstyrre

væsentligt, og i de efterfølgende uger foretages nogle besøg for at kontrollere, hvornår reden bliver forladt og ligeledes for at samle bytterester ind til nærmere undersøgelse. Ved besøget 25/5 kunne vi konstatere, at en overvejende dunklædt unge sad i reden. 26/6 var ungen stadigvæk på redekanten, nu ivrigt baskende med vingerne i færd med at lave flyveøvelser. Da den fik øje på os holdt den øjeblikkelig inde og sad som forstenet, ganske som ungerne plejer at gøre, når de føler sig iagttaget. Det er altid spændende at følge ungens første flyvture over skoven. I år fandt det sted den 25/7. Årets unge fra Høstemark har opholdt sig i mosen indtil skrivende stund, hovedsagligt i den nordlige del. Vover den sig længere mod syd er den mange gange set sammen med årets unge fra Tofte Skov.

Kongeørneparret i Tofte Skov, der i 2012 for første gang gjorde yngleforsøg, benyttede i 2013 den samme rede i Vesterskov. Ved det første besøg 16/5 havde hunnen forladt reden, og der kunne ikke ses nogen unge. Ved næste besøg 9/6 kunne det konstateres, at der var en dununge i reden, og at begge de to gamle ørne kredsede højt over redeområdet. Ved et besøg 11/7 var der en stor unge i reden, og igen kunne de to gamle fugle ses flyve over skoven. 25/7 havde ungen forladt reden, men den kunne høres kalde i nærheden. Ungen blev set første gang flyve over skoven den 1/9 og ses i området året ud. Det er normalt, at et første-gangs-ynglende par er ret "sene".

Kongeørn, juv. Tofte Skov Foto: Anton

Duehøg FA

Duehøg er heller ikke vendt til bage som ynglefugl i Tofte eller Høstemark Skove i år.

Lærkefalk **FA**

Arten er iagttaget i området i perioden 6/5 til 14/9. Fra Mellemområdet, specielt Hegnsvej, forligger der en del observationer i maj måned af Lærkefalk der ivrigt jager Guldsmede.

Derefter er arten set lejlighedsvis.

Bemærkelsesværdig er det dog, at der den 25/6 i Høstemark Skov blev set en enkelt fugl siddende i et træ, hvor man året forinden flere gange iagttog to fugle. Generelt er det dog, at der primært er tale om yngre fugle. Desuden ses artens ankomst senere end det er normalt for danske ynglefugle.

Vandrefalk **FA, Ft, D**

Set i alle årets måneder, dog med flest iagttagelser i september/oktober. Der er dog færre iagttagelser end for få år tilbage.

Vagtel **FA**

Fire fugle er hørt i perioden 18/6 - 9/7 (2 øst for Møllesøvej, 1 øst for Grønvej (syd) og 1 sydlige græsningsfæner). Artens forekomst i Nordjylland i 2013 var meget fåtallig.

Plettet Rørvagtel

I alt er 10 territoriehævdende fugle blev kortlagt i perioden 16/4 – 22/7. Første registrering er ret tidlig, den følgende blev først gjort 13/5. Fordelingen var 4 nord for Hegnsvej, 2 syd for Hegnsvej samt 4 øst for Grønvej. Fra P-pladsen ved Toftesø blev der 28/5 hørt én. Op til syv fugle er hørt under gunstige omstændigheder 28/5.

Arten har været genstand for et forskningsprojekt ved DCE. Forskerne Tony Fox, Thorsten Balsby og Mark Desholm indfangede 4 fugle, der blev udstyret med sendere, hvilket gjorde det muligt at følge fuglenes adfærd også i dagtimerne. Vi afventer spændt resultatet af deres undersøgelser. Se endvidere artiklen i Pandion (pandion.dof.dk), ”Radiokontakt med de skjulte Rørvagtel”.

Dværgrørvagtel

Som i 2011 registreres en fugl i Mellemområdet. Denne gang i perioden 25/6 til 1/7.

Engsnarre **FA**

Arten blev hørt og set tæt ved Møllesøvej

/Hegnsvej blev der i dagene 18/6 - 9/7. Nok en enlig meget aktiv fugl. Artens forekomst i Nordjylland var i øvrigt den mest fåtallige i mange år.

Vandrikse **Fa**

Bestanden er ikke som i 2012 målrettet forsøgt optalt, og en samlet bestandsopgørelse af territoriehævdende fugle kan derfor ikke oplyses. Det vurderes dog at bestanden har været lavere end i 2012, især nord for Hegnsvej. Højeste antal på en enkelt natlytning er 24 nord for Hegnsvej (55 i 2012), 23 syd for Hegnsvej (23 i 2012) og 8 øst for Grønvej (8 i 2012)

Grønbenet Rørhøne

Som i 2012 blev alle sete og hørte fugle kortlagt på delområder, hvorved der blev registreret følgende antal territorier: 9 nord for Hegnsvej, 4 syd for Hegnsvej og 1 øst for Grønvej, i alt 14 territorier, hvilket er betydeligt lavere end i 2012. Nedgangen skal dog tage med det forbehold, at indsatsen var betydeligt mindre målrettet end i 2012.

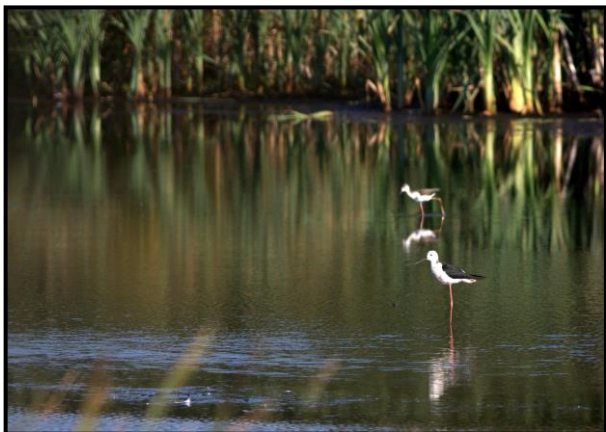
Traner, 30. juni

Foto: Lars

Trane **F7y**

Tranen er efterhånden en af mosens karakterfugle. Den første enlige fugl viste sig i mosen 3/3, og de sidste to blev set 5/11. I det meste af perioden opholdt der sig flokke af ikke ynglende traner i området, omtrent 20 fugle, men der har nok også været rastende fugle på gennemtræk således 1/9 med 33 fugle. Antallet af ynglepar er behæftet med usikkerhed, men territoriehævdende par er konstateret på op til 6 lokaliteter, 2 par nord for Hegnsvej, 2 par syd for Hegnsvej mellem Ny Høstemarkvej og Grønvej, et par i den

sydlige Portlandsmosen og et par i Toftefennerne. Kun ét par er set ungeførende, parret nord for Hegnsvejs østlige del. De vandrede senere syd for Hegnsvej til ”Dunhammersumpen”. Det kan dog ikke udelukkes, at parret fra Portlandsmosen også havde ynglesucces, idet et par med en flyvefærdig unge blev set midt i juli på markerne vest for Portlandsmosen. Fra begyndelsen af september tyndede det stærkt ud i forekomsterne, til forskel fra de foregående år, hvor der i oktober-november var flokke på 12-21.

Stylteløber, ad og juv, 24. juli Foto: Lars

Stylteløber FA

I 2012 blev der gjort yngleforsøg af Stylteløber i Lille Vildmose. I 2013 lykkedes det for arten at få flyvefærdige unger på vingerne. Parret havde valgt at slå sig ned på et stort åbent tidligere gravefelt med store og små pytter. Hen på sommeren blev der her udsat 70 stk. gallowaykvæg. Parret blev først observeret 14/5 og blev sidst set 4/8 sammen med ungerne, der da havde været flyvefærdige i en halv snes dage. Reden befandt sig 135 meter fra Grønvej, i passende afstand til at mange besøgende kunne glæde sig over at se fuglene, samtidigt med at fuglene følte sig uforstyrrede. 24/5 påbegyndtes rugningen, og 17/6 blev pulli observeret. Det er første gang i Danmark, at Stylteløber så vidt vides har gennemført et yngleforsøg med succes. I publikationen ”Nordjyllands Fugle 2013” er der en udførlig beskrivelse af alle omstændigheder ved forekomsten. Udover ynglepåret iagttages yderligere et par 18/6.

Stylteløber, 19. maj Foto: Willy

Klyde FA, Fy

Besøg af op til 6 fugle fra midt i april til først juni i området nord for Hegnsvej. Ingen tegn på yngleaktivitet.

Lille Præstekrave

Arten er set i Mellemområdet i perioden 26/4 til 7/9. Et muligt yngleforsøg.

Temmincksryle

Iagttaget mere almindeligt end tidligere i området under forårstrækket. I perioden 6-29/5 således 99 fugle med op til 20 på en enkelt dag.

Tredækker

En iagttagelse, 4/9 i Mellemområdet.

Stor Regnspeve FA, Fy

Igen i år et succesfyldt ynglepår i Høstemark Mose. Antallet af ynglepår i Tofte Mose, må formodes at ligge på samme niveau, fire til seks par, men efter at tårnet på Tofte Bakke er blevet lukket, er det vanskeligt at overskue terrænet.

Tinksmed F7y, R

Optræder i april/maj i ret store flokke på gennemtræk således mindst 100 7/5. Den tilgroning af høje sumpplanter i store dele af Lille Vildmose, som finder sted i disse år, vil formodentlig gøre området til et mindre gunstigt opholdssted for arten.

Hættemåge FA

I alt 943 par blev optalt 13/5, hvor det blev vurderet, at alle kolonier var fuldt etableret og antallet af ynglepår fordelte sig således: 930 par nord for Hegnsvej og 13 par syd for Hegnsvej. Fordelingen nord for Hegnsvej var

237 par i det nordlige vandområde (de oversvømmede marker) fordelt på to kolonier (245+12), 219 par ved Hegnsvejs nord/vestlige del fordelt på tre kolonier (54+142+23) og 454 ved Hegnsvejs nord/østlige del fordelt på to kolonier (13+460). Alle kolonier havde god ynglesucces, også den mindre koloni syd for Hegnsvej.

Hvidskægget Terne

Én fugl set ved Hegnsvej 10/5 er det 13. nordjyske fund.

Huldue FA

De seneste år er Huldue blevet mere almindeligt forekommende i Høstemark Skov. Måske hænger det sammen med indvandringen af Sortspætte. Således blev der observeret Huldue 25/6 i et sortspættebo, der havde været i brug kort forinden. Anslået bestand to til tre par.

I Tofte Skov har bestanden et niveau som i de seneste år, nemlig 10-12 par, hvoraf op mod halvdelen findes på Bøgebakken.

Natugle FA

Der har ikke været organiseret natlyt i skovene i år. Bestanden vurderes til at være på samme niveau.

Skovhornugle FA

Der er ingen observationer af denne vanskeligt registrerbare art.

Mosehornugle FA

Fire observationer, 22/4, 12/5, 11/6, 24/6 forskellige steder i Mellemområdet.

Tidspunktet taget i betragtning kan det vel ikke udelukkes, at arten har ynglet eller gjort yngleforsøg.

Natravn F7y

Arten er blevet eftersøgt på egnede steder ved en lejlighed, men uden resultat.

Sortspætte F7y

I alt to par. Arten blev fundet ynglende for første gang i Høstemark Skov i nærheden af Karolinevej/Skovridervej. Mindst én unge kom på vingerne. Et andet sortspættehul blev fundet ved Karolinevej/Fodergrøften, men var

ikke i brug. Måske har arten ynglet eller gjort yngleforsøg i 2012.

I Tofte Skov er der truffet Sortspætte i Elleskov, Bønderskov samt på Bøgebakken, hvor der blev set han og hun ved et redehul.

Grønspætte FA

I dagene fra 17/4 til 21/4 blev Grønspætte hørt mange gange i Høstemark Skov.

Efterfølgende blev arten hverken set eller hørt. Det har sandsynligvis drejet sig om en enlig han.

I Tofte Skov er arten hørt/set på Bøgebakken og i Bønderskov. På sidstnævnte lokalitet blev der set to fugle og fundet redehul.

Vendehals, Tofte Skov

Foto: Flemming

Vendehals FA

Formodentlig et ynglepar ved Østgabet i Tofte Skov, hvor en fugl blev hørt synge og set ved redehul på fire datoer fra den 6/6 til 2/7.

Hedelærke F7y, R

Der blev truffet syngende Hedelærke ved Kragelundsporten og over Østgabet. Begge steder ved to lejligheder i perioden 6/5-12/6.

Storpiber

En rastende fugl ses 28/9. Mange fund i Nordjylland i efteråret.

Gul Vipstjert

Et sikkert par nord for Hegnsvej på en balke. Arten er sjælden som ynglefugl i området og blev ikke fundet ynglende i 2012.

Sydlig Blåhals FA, R

Et sikkert ynglepar blev registreret øst for Grønvej i den sydlige del, hvor et par med to nyudfløjne unger blev set den 11/7 og de efterfølgende dage. Desuden har der givetvis ynglet yderligere et par i Portlandsmosen tæt

på Ny Høstemarkvej, idet først en juvenil og efterfølgende en hun blev set i samme område henholdsvis 18/7 og 19/7. En syngende han blev tre gange hørt 24/4-21/6 øst for Grønvej (i Dunhammersumpen), men der blev trods stor opmærksomhed ikke fundet yderligere indikation på ynglevirksomhed.

Lille Fluesnapper

En ung han blev under punkttællingen den 6/6 set og hørt synge i Tofte Skov, Østerskoven nær Storkeegen. På nøjagtig den samme lokalitet og på samme dato blev der fire år tidligere i 2009 også set og hørt en ung Lille Fluesnapper.

Rødrygget Tornskade, 7. juli Foto: Lars

Rødrygget Tornskade **F7y**

Samlet set 18-24 par. Et par ved Østlågen i Høstemark Skov samt et par uden for hegnet i sydvestlige del af skoven.

I Tofte Skov er der registreret 15-20 par. I Portlandsmosen var der et ynglepar nær plankestien ved den gamle brandvej, og i øvrige del af Mellemområdet 2-3 par.

Stor Tornskade

Arten er set rastende i området i perioderne 1/1 til 18/4 og 26/9 til 30/12. Specielt fra andet halvår foreligger mange iagttagelser, flest 24/10 med 4 fugle.

Pirol

Arten blev hørt syngende over en lang periode i juni-juli i den nordlige ende af Portlandsmosen, hvor den også blev registreret i 2012. Arten er vanskelig at få øje på i det tætte løv, men blev dog set enkelte gange, en enkelt gang blev både han og hun set sammen, som det lykkedes Flemming

Ahlmann at fotodokumentere. Parret har uden tvivl ynglet.

Hvidsiskan

I forbindelse med en stor forekomst i Nordjylland i oktober til december blev arten også iagttaget i Lille Vildmose, Således fire iagttagelser i december.

Tårnfalk, 7. august Foto: Willy

Vibe, pull. 7. juni Foto: Lars

Rødben, 14. juni Foto: Lars

*Gravebanerne i 2008 og 2009. Det kunne være spændende at se, hvordan området tager sig ud set fra luften her fem år senere.
Foto: Jan*

Traner og Råger, 23. juni Foto: Willy

Fotos: Alle fotos er fra 2013 og taget af: Anton Thøger Larsen, Flemming Ahlmann, Hans Christophersen, Jan Skriver, Lars Grøn, Willy Jørgensen

Forside: Pirol i Portlandsmosen 1/8 2013, sandsynligvis med føde til ungerne. Foto: Flemming

Herunder: Kongeørn, han, 1. januar Foto: Willy

